

OSKA COVID-19 eriuuring

Yngve Rosenblad
Riina Tilk
Kutsekoda

12.01.2021

OSKA COVID-19 eriuuringu eesmärgid:

- hinnata, mil määral mõjutavad **COVID-19** tingitud ühiskonna ja majanduse muutused **tööturgu** ja sellest tulenevalt **tööjõu- ja oskuste vajadust** (lühivaates ja 10 aasta perspektiivis)
- selgitada välja olulisemad muutused **koolitusvajaduses**, et anda infot täiendus- ja ümberõppe kavandamiseks

Uuringuperiood: juuni-nov 2020

Koostöö Arenguseire Keskusega

Mida OSKA COVID-19 eriuuring sisaldab?

- Kriisi vahetu mõju tööturule (**tööhõive/oskuste vajadus**) 2020. aastal
- Hinnang võimalikele muutustele tööturul 2021. aastal
- Kriisist taastumist ning tööhõivet ja oskuste vajadust mõjutavad olulisemad tegurid 10 aasta vaates

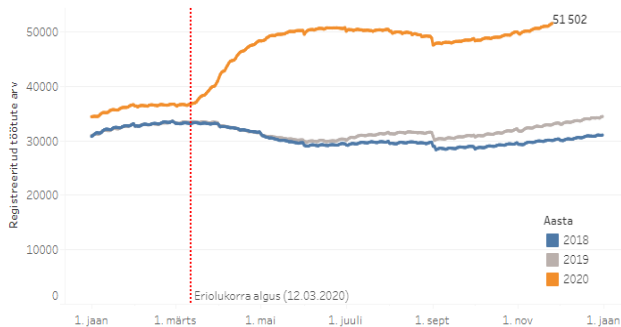
Kõigi teemade lõikes: üldistatud vaade + valdkondlikud ülevaated

Lisaks:

- Sektoritevahelise ümberõppe võimalused
- Valdkondade ootused riigile ja teistele partneritele

Muutused tööturul 2020

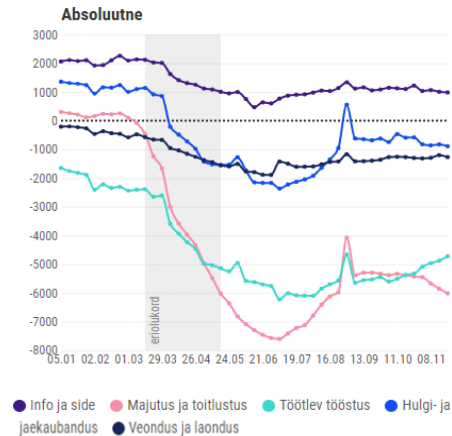
Töötajaid 25 000 vähem; III kvartal töötuse määr 7,3% (aasta varem 3,9%)

Allikas: Töötukassa

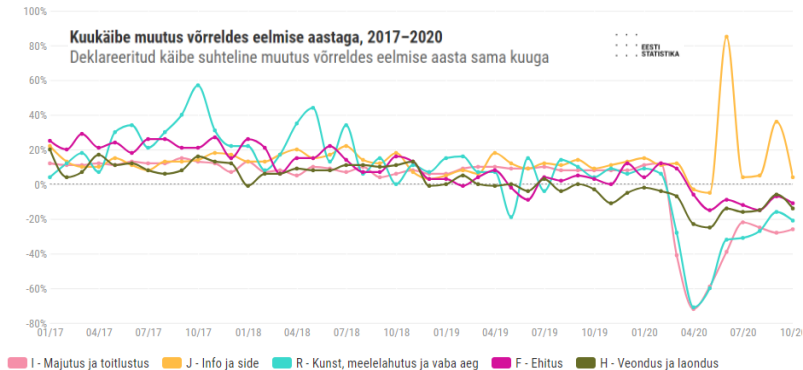
Töösuhete arvu muutus tegevusala järgi võrreldes eelmise aastaga

Absoluutne ja suhteline (%) muutus võrreldes 2019. aasta sama nädala töösuhete arvuga

Allikas: Statistikaamet (töötamise register)

Ettevõtete käive majandussektori: kaotajad, haavatud, taastujad, võitjad

Allikas: [statistikaamet](#), [maksu- ja tolliamet](#)

majutus -81%

reisikorraldus -83%

toitlustus -43%

filmindus -67%

Programmid ja ringhääling -34%

lennundus -68%, laevandus -67%

mootorsõidukite müük -44%

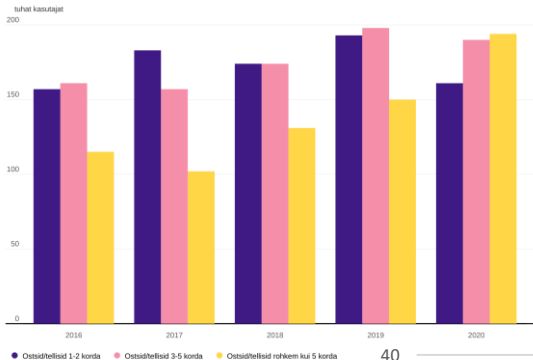
mootorsõidukite ja haagiste tootmine -39%

masinate ja seadmete remont ja paigaldus -36%

õlitööstus -31%

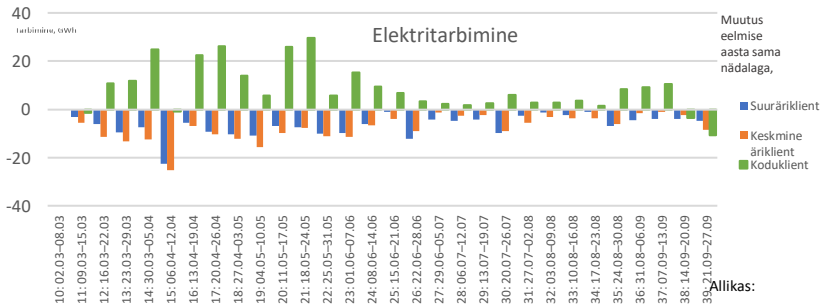
E-kaubanduse 16–74-aastaste kasutajate arv isikute rühma ja ostmise või tellimise sageduse järgi kolmel järjestikusel kuul | Kokku, 2016–2020

Allikas: statistikaamet

E-kaubandus 2019 vs 2020 – suurenes korduvtellijate ja üle 500 euro kulutanute arv

Alates märtsist elektritarbimine kodus pidevalt suurem ja ettevõtetes väiksem

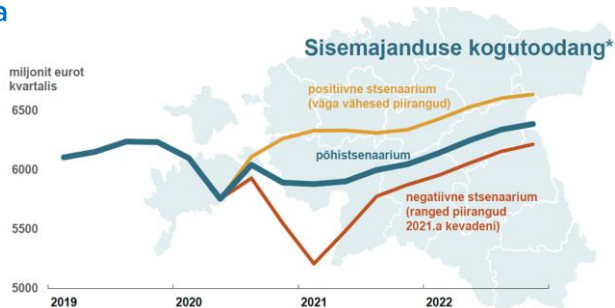

Allikas:

Oodatavad muutused tööturul 2021

Oodatavad muutused tööturul 2021

- sõltuvus viirusolukorra ja võimalike vastumeetmete (vaktsineerimine) arengust
- mõjutab lähiriikide ja eksportturgude käekäik
- võib oodata majanduskasvu taastumist, **tööturg reageerib viitega**
- enamikul tegevusaladel võib oodata 2021 olukorra paranemist
- majutuses, toidlustuses ja turismis ning reisijateveos on olukord tõenäoliselt jätkuvalt raske
- mõndes sektoris avaldub kriis viiteajaga: tööhõive võib väheneda ehitussektoris ning ka osades tööstusharudes

Keskpikk vaade tööturule kuni 2030:

**kriisist taastumine ja võimalikud
arengutegurid**

Stsenaariumid

Kriisist taastumist ja tööhõivet mõjutavad olulisemad tegurid kuni 10 aasta vaates

automatiseerimise ja digitaliseerimise jõuline toetamine

rohepöörde võimendamine (ringmajandus, süsinikuneutraalsus, ressursisäästlikkus, elurikkus, kliimamuutus)

inimeste riigiülese liikumise piiramine ja distantsihoidmise vajadus vähemalt lähema kahe aasta jooksul

kaugtöö osakaalu püsiv kasv

varandusliku ja sotsiaalse ebavõrdsuse kasv ühiskonnas, lõhede suurenemine
muutused globaalsetes tarneahelates, protektsionism, *nearshoring*

kasvav maksukoormus, sh kapitali kõrgem maksustamine

suurem tähelepanu tervisele ja hügieenile

+

Tarbijaootuste ja väärtushinnangute teisenemine, teenuste sisse ostmine, regulatsioonid ja poliitilised otsused

Kas OSKA tööjõu- ja oskuste vajaduse prognoosid kehtivad?

- Enamikus majandusvaldkondades OSKA 10 aasta vaates prognoositud tööhõivemuutuse suund ning selle peamised mõjutegurid kehtivad
- Paljudes valdkondades realiseeruvad prognoositud hõivemuutused kiiremini ja jõulisemalt
- Ajutine suurem tööhõive langus võib tabada ehitussektorit, transpordisektorit, loomemajandust ja isikuteenuste pakkumist
- Püsivam prognoosimuutus majutuses ja reisikorralduses, transpordis, muusikas, etenduskunstides ja käsitööstes, puidutööstuses ja metsanduses

oskused

täiend- ja ümberõpe

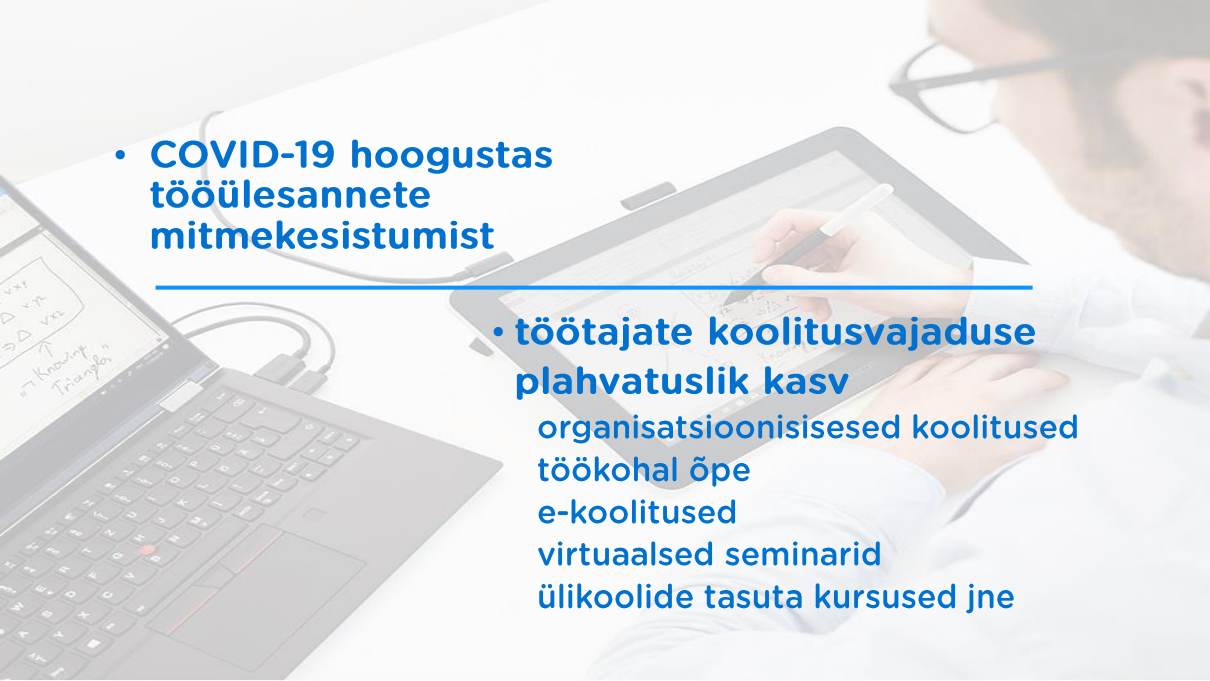

COVID-19 kriisi mõju oskustele

- kaugtööks vajalikud digioskused
- kriisi- ja terviseriskide juhtimine, stsenaariummõtlemine
- ekspordikompetentsid ja e-turunduse oskused
- hajusmeeskondade juhtimine
- teadmised turvalise töökeskkonna ning töötajate füüsilise ja vaimse tervise hoidmisest
- kirjaliku kommunikatsiooni ja sisuloome oskused

Oskuste kasvuvaldkonnad:

- digioskused
- roheoskused

-
- **COVID-19** hoogustas tööülesannete mitmekesisustumist
-

- **töötajate koolitusvajaduse plahvatuslik kasv**
 - organisatsioonisisised koolitused
 - töökohal õpe
 - e-koolitused
 - virtuaalsed seminarid
 - ülikoolide tasuta kursused jne

Ümberõppega seotud tähelepanekud

Tööle kandideerijate arv osades valdkondades kasvanud

Paljudes valdkondades jätkuvalt tööjõupuudus

Lävend ametiala või valdkonna vahetamiseks sageli kõrge

Oodatakse olukorra normaliseerumist

Ümberõppevõimalused

e- ja distantsõppe
võimalused
sisenemaks
suurema
tööjõuvajadusega
kutsealadele

loovisikutele nt
erialaga seotud
pedagoogiline
tegevus

ümberõpe
IKT-sektoris

ümberõppe-
koolitused
sotsiaalvaldkonda

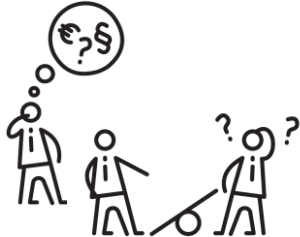
tehniliste
tugiisikute
koolitamine
organisatsioonidele

siseturvalisuse
valdkonnas
oodatud nii
vabatahtlikud,
noored kui ka
karjääripöörjad

klienditeenindus-
ja võõrkeele-
oskustega
töötajate
ümberõpe teiste
valdkondade
klienditugedeks

hotellindusest,
kliendi-
teenindusest
kinnisvara
korrashoidu

Valdkondlikud ootused riigile

- Digitaliseerimise ja automatiseerimise eestvedamine ja jõuline toetamine erinevates majandussektorites
- Rohepöörde elluviimise riigiülene strateegia ja laiapõhjalised kokkulepped
- Piirangud koos toega ja tööjõu vaba liikumine
- Riigi ja KOV-ide roll ettevõtluse soodustamisel ja ärivõimaluste loomisel
- Kiire internetiühendus, igale õpilasele digiseade, elukestva õppe toetamine ning e-õppe ja distantsõppe võimaluste laiendamine
- Vaimse tervise toetamise tähtsustamine
- Eesliini töötajate turvalisus ja tunnustamine

Uuring „COVID-19 põhjustatud
majanduskriisi mõju tööjõu- ja oskuste
vajaduse muutusele“

oska.kutsekoda.ee

Yngve.Rosenblad@kutsekoda.ee

Riina.Tilk@kutsekoda.ee

Raekoja plats
Tallinnas 05.04.2020

Foto: Maa-amet